

در محضر استاد

سخنرانی استاد علامه کرباسچیان

برای پدران و مادران

« ۱۲ »

کرباسچیان، علی اصغر. ۱۳۹۳ - ۱۳۸۲.

در محضر استاد: سخنرانی استاد علامه کرباسچیان برای پدران و مادران «۱۲»
مرکز تدوین و نشر آثار علامه کرباسچیان - تهران، ۱۳۹۰.

۲۰ ص. - (شناخت‌های تربیتی) (ج. ۱) ۱-3-91460-600-978 ISBN
(ج. ۲) ۲-4-8-91460-600-978 ISBN (ج. ۳) ۳-5-5-91460-600-978 ISBN
(ج. ۴) ۴-1-9-90553-600-978 ISBN (ج. ۵) ۵-2-6-90553-600-978 ISBN
(ج. ۶) ۶-8-6-91460-600-978 ISBN (ج. ۷) ۷-3-9-91460-600-978 ISBN
(ج. ۸) ۸-00-2-5830-600-978 ISBN (ج. ۹) ۹-01-9-5830-600-978 ISBN
(ج. ۱۰) ۱۰-6-6-5830-600-978 ISBN (ج. ۱۱) ۱۱-0-0-5830-600-978 ISBN
فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا. (ج. ۱۲) ۱۲-7-05-5830-600-978 ISBN
کتاب‌نامه: به صورت زیر نویس.

ص.ع. لاتین: DAR MAHZAR-E- OSTAAD (At the Master's Presence)

۱. اسلام و آموزش و پرورش. ۲. تربیت اخلاقی. ۳. مدرسه‌ها. - مدیریت و سازمان‌دهی. ۴. آموزش و پرورش کودکان. - مشارکت والدین. الف. مرکز تدوین و نشر آثار علامه کرباسچیان. ب. عنوان: سخنرانی‌های استاد علامه کرباسچیان برای پدران و مادران «۱۲».

۲۹۷/۲۸۲۷

۱۸۱/۲۲۰/۱۸/۵۲۶۴

م ۸۲-۸۲۷۲

کتابخانه‌ی ملی ایران

در محضر استاد

«۱۲»

علی اصغر کرباسچیان

مرکز تدوین و نشر آثار علامه کرباسچیان

www.allameh.ir

چاپ اول: ۱۳۹۰ ش. ۳۰۰۰ نسخه

صحافی: فرنو

۱۰ تومان

خدمات چاپ و بخش: نشر آفاق

تهران: خیابان پاسداران، دانشساز چهارم (گل‌نهی)، نیش زمرّد. پلاک ۲۳

کد پستی ۱۹۲۷۹۲۶۶۶۶ - تلفن: ۲۲۸۲۷۰۳۵ - فاکس: ۲۲۸۵۵۹۰۷

حقّ شرعی و قانونی هر نوع تکثیر فقط برای مرکز نشر آثار علامه کرباسچیان محفوظ است.

ISBN 978 - 600 - 5830 - 05 - 7

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۳۰-۰۵-۷

مربی بزرگوار جناب حاج شیخ علی اصغر
کرباسچیان (علامه) قدس سره در سال ۱۲۹۳ در تهران چشم
به جهان گشود. او از دوران جوانی، به تعلیم و تربیت
نوجوانان علاقه‌ی زیادی داشت و استفاده از استادان
برجسته، خصوصاً مرحوم سیدرضا دربندی و آیه‌الله
العظمی بروجردی، در تشویق آن مرحوم به امر تعلیم و
تربیت جوانان و نوجوانان مؤثر بود.

استاد علامه پس از طی تحصیلات حوزوی در
تهران و قم و رسیدن به مرتبه‌ی اجتهاد، در سال ۱۳۳۴ با

هدف تأسیس یک مدرسه‌ی نمونه، قم را به مقصد تهران ترک گفتند. ابتدا، طرح خود را با دوست دیرین خود، مرحوم آقای حاج مقدّس، از وعظ با حقیقت تهران، در میان گذاشتند و از همراهی و تأیید او بهره بردند. سپس شادروان رضا روزبه را - که دانشمندی وارسته و عالمی عامل بود - برای مدیریت دبیرستان علوی انتخاب کردند. استاد، در آغاز کار، اغلب امور مدرسه حتی خرید لوازم و نظافت کلاس‌ها و دست‌شویی‌ها را خود انجام می‌دادند. هم‌چنین بیشتر دروس دبیرستان را خود آن مرحوم و شادروان روزبه تدریس می‌کردند؛ ولی با افزایش کلاس‌ها و دعوت هم‌کاران به تدریح کار تدریس ایشان کمتر شد و در سال‌های بعد... تنها درس اخلاق را در دبیرستان عهده‌دار بودند. شنیدن مباحث اخلاقی از زبان کسی که خود بدان‌ها عامل بود، لذت و حلاوتی خاص داشت و خاطراتی به‌جای می‌گذاشت که اغلب فارغ‌التحصیلان هنوز از آن‌ها یاد می‌کنند و آثار و برکات آن را در جای‌جای زندگی خود شاهدند.

پس از شکل‌گیری دبیرستان، در سال ۱۳۴۰ به تأسیس دبستان علوی اقدام کردند؛ چرا که معتقد بودند تربیت را باید از کودکی آغاز کرد و این شعر را می‌خواندند:

چوب ترا - چنان که خواهی - پیچ

نشود خشک، جز به آتش، راست

هدف‌گیری «علم» و «اخلاق»، دقت بر کیفیت کار، انتخاب شاگرد از خانواده‌های پاک و متدین، زیربنایی کارکردن و پرهیز از شعار و ظاهرسازی. از اصول برنامه‌های مدرسه بود.

استاد معتقد بودند کاری که به نام دین انجام می‌پذیرد، می‌باید بهترین باشد. لذا در عین زندگی زاهدانه و خانه‌ای بسیار ساده، برای مدرسه، بهترین تجهیزات و امکانات را تدارک می‌کردند که امروزه پس از ۴۰ سال، هنوز آثار چنین دقت و آینده‌نگری را، در ساختمان مدرسه‌ی علوی نیز می‌توان مشاهده کرد.

طبعاً برای تدارک چنین مجموعه‌ای، وجود نیروهای متعهد، حتی در گروه خدمت‌کاران، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بود. اهتمام استاد به گزینش معلمان و مربیان متدین و سعی در ساخته شدن آن‌ها در طول جریان کار مدرسه... از اقدامات اساسی ایشان بود. از این رو بر فعالیت مربیان نظارت دقیق داشتند و آن‌ها را در کارها راهنمایی می‌کردند.

آن مرحوم برای یادآوری پیوسته‌ی هدف‌های تعلیم و تربیت، همه هفته شورای معلمان و مربیان را تشکیل می‌دادند. هم‌چنین جهت هم‌آهنگ ساختن اولیای دانش‌آموزان با اهداف مدرسه، برای آنان جلساتی می‌گذاشتند.

استاد علامه از تجربیات اهل فن و روش‌های نوین بسیار بهره می‌گرفتند و بعضی از معلمان و مدیران را برای بازدید از مراکز آموزشی و تربیتی به خارج از کشور اعزام می‌داشتند و وقتی کسی از نزدیکان از سفر خارجی برمی‌گشت، از او می‌پرسیدند: آیا تازه‌ای داری؟

به خاطر اهتمام به امر تعلیم و تربیت شاگردان، در تابستان برای آن‌ها برنامه‌ی اردو ترتیب می‌دادند تا زحمات ۹ ماهه‌ی مدرسه در فراغت تابستان از بین نرود. پس از چندین سال پی‌گیری و پایداری و تلاش شبانه‌روزی، کم‌کم محصول زحمات استاد یعنی فارغ‌التحصیلان دبیرستان پایه عرصه‌ی جامعه گذاشتند و دیگران به عمق کار ایشان پی بردند. از سویی دیگر، وجهه‌ی علمی و زهد عملی آن مرحوم باعث شد که مراجع تقلید به ایشان اجازه‌ی مصرف سهم امام را در کار مدرسه بدهند. هم‌چنین افراد خیری که نتایج کار را دیدند، در جهات مختلف به پیش‌رفتِ مدرسه کمک کردند و این‌چنین بود که خداوند متعال راه را برای توسعه‌ی کار آن مرد اخلاص و عمل باز کرد.

از ثمرات این همت بلند و ایستادگی و گذشتن از همه‌ی مقامات و منصب‌ها، تأسیس ده‌ها مدرسه (پسرانه و دخترانه) در تهران، شهرستان‌ها و خارج از کشور، به دست

و همت تربیت‌یافتگان مکتب علامه و علوی است که همگی آن‌ها از روش‌ها و اندیشه‌ها و توصیه‌های علامه‌ی فقید حوزه‌ی تعلیم و تربیت‌الگو یا بهره‌گرفته‌اند.

علاوه بر پایه‌گذاری و راه‌اندازی مدارس، ده‌ها مؤسسه‌ی فرهنگی محصول کار شاگردان مکتب استاد است و این‌ها همه غیر از مواردی است که آن مرتبی‌الاهی در جهت حل مشکلات مردم و خدمت به محرومان، شخصاً عهده‌دار بودند.

سرانجام، پس از عمری پُربرکت، آن روح بزرگ در مرداد ۱۳۸۲ از این جهان فانی رخت برپست و با آغاز «سفری‌الاهی و شیرین» به دیدار دوست شتافت.

www.ketab.ir

درباره‌ی کتاب

در روزگاری که مرحوم استاد علامه به بنیادگذاری دبیرستان علوی همت گمارد، نه تنها مقوله‌ای به‌عنوان آموزش خانواده جایی در فرهنگ مدرسه‌داری آن روز نداشت، بسیاری دیگر مفاهیم که وی بر آن‌ها آگاه و اندیشه‌ور شده بود نیز در قاموس آموزش و پرورش این مرز و بوم به آسانی یافت نمی‌شد.

اما وی - که در افکار تعلیم و تربیتی، نوآوری بی‌نظیر بود - پایه‌ی تأسیس مدرسه، به آهنگ هم‌آهنگ‌سازی خانواده‌ها با روش آموزشی - پرورشی مدرسه برخاست و

معتقد بود که اگر والدین دانش آموزان، از راه و رسم مدرسه بی‌خبر باشند یا آهنگی ناساز با نغمه‌های جاری مدرسه بنوازند، تلاش‌های تربیتی کم‌ثمر خواهند شد. از این روی، در فصل‌های زمانی منظم، والدین شاگردان به مدرسه فراخوانده می‌شدند و در جلسات سخنرانی و تذکار و گاه بحث و گفت‌وگو، دل و جان به تعلیمات اخلاقی و تربیتی آقای علامه می‌سپردند.

این نظر دقیق استاد، پس از توسعه‌ی دبیرستان علوی و بنیادگذاری دبستان‌ها و واحد راهنمایی، در ابعادی وسیع‌پی‌گرفته شد؛ به گونه‌ای که امروزه نهادی با عنوان آموزش خانواده، به خصوص جلسات مادران، در همه‌ی این مدارس برقرار شده و بخش عظیمی از خانواده‌ها را زیر پوشش آموزش‌های متنوع خود گرفته است.

پایه‌ی این سنت حسنه در زمانی نهاد شد که مرحوم علامه، با جدیت و پی‌گیری، جلساتی را در مدرسه برپا می‌کرد و والدین دانش‌آموزان را با تذکرات و رهنمودهای خویش، به هم‌آهنگی و هم‌پایی با تعلیمات مدرسه فرا می‌خواند.

مجموعه‌ی بیانات و سخنرانی‌های استاد در جمع مادران و پدران، طی مجلداتی تحت عنوان در محضر استاد در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.

گفتنی است این گفتارها، همگی مربوط به دوران پیش از پیروزی انقلاب اسلامی و ناگزیر مناسب حال و هوای آن روزگاران است.

امید که با عنایت و توجه خوانندگان گرامی، دُرّ ناپ‌ نهفته در این بیانات، استخراج و زیور تلاش‌های تربیتی آینده‌سازان این مرز و بوم گردد.

مرکز تدوین و نشر آثار علامه کرباسچیان

تهران - اردیبهشت ۱۳۸۸